

Libris användargrupp katalogisering, 2021-04-28

Minnesanteckningar

Närvarande:

- Harriet Aagaard, sammankallande, Kungliga biblioteket
- Jörgen Boman, Västerås stadsbibliotek
- Ingela Dahlin, Nordiska Afrikainstitutet
- Ingrid Dannberg, BTJ
- Daniel Flood, Kungliga biblioteket
- Isabel Folkesson, Göteborgs universitetsbibliotek
- Eva-Lisa Holm Granath, Linköpings universitetsbibliotek
- Pär Johansson, Musik- och teaterbiblioteket
- Katja Naischtein, adjungerad sekreterare, Kungliga biblioteket
- Björn Nyqvist, Norrköpings stadsbibliotek (Götabiblioteken)
- Ulrika Orloff-Rodríguez, Stockholms stadsbibliotek
- Olof Osterman, Kungliga biblioteket
- Stina Degerstedt, Kungliga biblioteket, adjungerad

1. Föregående minnesanteckningar

Eva-Lisa önskade en omskrivning av hennes punkt under Övrigt. Beslöts därför att minnesanteckningarna skickas ut i uppdaterad version efter mötet och godkänds per mail.

2. Signumsvit

Olof berättade om och visade den nya funktionen Signumsvit. Den används för närvarande endast av KB, men skulle kunna vara av intresse för andra bibliotek som använder sig av löpnummer för hylluppställning. Signumsviten togs i första hand fram för att ersätta Signumgeneratoren, en separat löpnummertjänst som använts av KB. Den var i akut behov av uppgradering.

Man skapar en ny Signumsvit genom att Skapa ny / Övrigt. När man första gången vill länka till Signumsviten från bestånd behöver man ta bort entiteten Benämning vid Hyllkod. När man sedan klickar på + hittar man de endast de Signumsviter som är kopplade till det egna siglet. När man sparar beståndet läggs ett löpnummer ut automatiskt.

BESTÅND

SKAPAD: 29 apr 2021 13:07 av [library/Utb2](#) ÄNDRAD: 29 apr 2021 13:07 av [library/Utb2](#)

BESTÅND ADMINMETADATA

TYP	Bestånd
BESTÅND PÅ	Testpost support 99 konverteringstabell
INNEHAS AV	library/Utb2
HAR KOMPONENT	<ul style="list-style-type: none"> ▼ Bestånd: <ul style="list-style-type: none"> → INNEHAS AV <ul style="list-style-type: none"> library/Utb2 → HYLLKOD <ul style="list-style-type: none"> 2021/100 → HYLLSIGNUM: LÖPNUMMER <ul style="list-style-type: none"> 1

I MARC21 blir det 852 \$h 2021/100 \$j 1

Användbarheten för andra bibliotek diskuterades. Hyllsignum löpnummer (\$j) kan endast hantera numeriska tecken. Till exempel använder Göteborgs ub sig av en kombination av numeriska och specialtecken i vissa av sina sviter, t. ex. 21/439. Även Musik- och teaterbiblioteket använder sig av specialtecken i delfält j i vissa sviter.

Det är möjligt att andra bibliotek kan ändra sitt sätt att konstruera löpnummersviter, men det kan också vara aktuellt med att vidareutveckla tjänsten. Det behöver i så fall göras i samarbete med fler bibliotek som använder löpnummer.

Om en signumsvit skapas så kommer beståndspostens utseende att ändras (när en ny beståndspost klickas fram). Hyllkod kan då inte längre skrivas in manuellt utan ett val måste göras mellan att lägga till ifrån signumsvit eller välja Skapa lokal entitet. Detta leder till fler klick.

Harriet och Olof kommer att skriva anvisningar.

3. Verk - status

Harriet och Olof informerade om hur långt arbetet med verk har gått. Olof deltar inte längre i arbetet, men den information vi fått från kolleger tyder på att det fortfarande finns både modelleringsarbete för komplicerade typer av verk och utvecklingsarbete som behöver göras. Vi återkommer med mer information.

Pär påpekade att det var viktigt att de uniforma titlar som redan finns hanteras.

4. Metadataskiftet

Stina Degerstedt, verksamhetsstrateg på avdelningen Insamling och Metadata, informerade om Metadataskiftet, ett paraplyprojekt som ska skapa överblick och samordning för att möjliggöra en förflyttning mot automatiserade och förändrade arbetssätt för metadata. Det ingår i KB:s gemensamma satsningar. Målet är att kunna frigöra resurser för andra uppgifter samt förbättra åtkomst till samlingarna. KB har även tidigare haft ett projekt som förberett inför ett metadataskifte kallat Metadata paradigmskifte.

Inriktningen för det nuvarande projektet är både laborativt då man utforskar möjligheter och behov, och en grundlig studie av arbetsprocesser och metadataflöden. Målbilden är att kunna optimera flöden och automatisera processer så att endast en mindre mängd kommer att behöva katalogiseras/kureras manuellt. Vi kommer att behöva acceptera metadata på en grundnivå som kan förbättras automatiskt i olika steg. Metadata blir då en fortlöpande process som inte blir färdig.

Aktiviteter är förbättrade importflöden och nya metadatakällor, automatisk ämnesindexering, bättre logik för sammanslagning av metadata, proveniens på elementnivå.

KB-labbet står för ett laborativt arbete med förbättring av likhetssökning för text och bild, förbättring av den svenska språkmodellen (KB-BERT) samt en akustisk språkmodell som hanterar tal till text.

Harriet kompletterade med att Annoteringsprojektet som hon och ett antal kolleger arbetar med togs upp på ett tidigare möte¹. Projektet granskar automatiska uppdelningar av titlar, personer, tid m.m. manuellt och förbättrar modellen.

Användargruppen gav exempel på där det inte är troligt att metadata kommer att förändras. Tillfällighetstryck som inte är digitaliserat, får inte metadata om vi inte katalogiserar. Allt material lämpar sig dessutom inte för digitalisering. Stina svarade att det även i fortsättningen kommer att finnas material som måste katalogiseras manuellt, men att det inte är möjligt att utöka manuell katalogisering ytterligare. KB behöver istället digitalisera så mycket som möjligt och även få in digitalt material.

Fråga ställdes även om vilka planer det finns för andra uppgifter om resurser frigörs? Stina svarade att det behövs nya typer av kompetenser. Det kan antingen ske genom nyrekrytering eller via kompetensutveckling. Det finns behov av fler systembibliotekarier, data scientister, utvecklare och även jurister.

Isabel kommenterade att många bibliotek har en stor katalogskuld, genom att alla kortkataloger ännu inte har digitaliserats. Stina berättade att KB arbetat med att

---

¹ Möte 2021-02-23 punkt 5.

digitalisera kataloger och göra dem sökbara via sidan Kortkataloger.kb.se. Allt ska kanske inte vara i Libris, men det måste gå att hitta katalogerna från en gemensam ingång. Finna.fi lyftes fram som ett bra exempel.

Användargruppen undrade vem som bestämmer vad som är en tillräckligt bra grundnivå och vilka användare man riktar in sig på. Även bibliotekarier är ju användare. Stina föredrog att prata om användning av metadata och trodde att grundnivån kommer att variera för olika medietyper.

Användargruppen oroade sig för att gränssnittet för manuell katalogisering inte kommer att prioriteras. Vissa moment tar absurt många klick idag. Även andra gränssnitt skulle behöva förbättras.

Librissamarbetet och möjligheter för andra bibliotek att påverka KB:s arbete diskuterades. Även KB:s inre processer påverkar andra bibliotek och mer samarbete efterfrågades.

5. Libris användargrupp katalogisering - diskussion

Vilka frågor bör användargruppen ta upp? Harriet menade att detaljfrågor om katalogisering och önskemål om utveckling med fördel kan skickas till Katalogsupporten eller till Libris kundsupport. Användargruppen tyckte att man visserligen ofta fick bra svar, men att bra svar borde spridas till andra katalogisatörer. Supportforumet var saknat, även om det fanns förståelse för att det började bli otympligt. Förslag gavs om att skicka ut svar som är av intresse för många via MARC21-listan eller att skapa en FAQ för vanliga frågor

Frågan om metadatastyrning togs upp. Användargruppen önskade att gruppen mer tydligt skulle finnas i en samarbetsstruktur. Libris utvecklingsråd har inte kompetens för alla typer av frågor.

6. Övriga frågor

- **Förbättring av sökning och träfflistor i Andra källor**

Ingela tyckte att det fortfarande var svårhanterligt att välja rätt post vid import från andra källor. Det vore önskvärt att kunna bläddra mellan poster. Nu öppnas posterna i redigeringsläge varje gång man vill titta på en post och för att komma tillbaka till träfflistan måste man aktivt stänga en dialogruta. Om man vill jämföra poster så kan det vara svårt att orientera sig i träfflistan.

Harriet ska undersöka om det finns ett ärende om detta alternativt lägga in ett nytt. Däremot är det oklart när utveckling skulle kunna ske.

- **Restantieprojektet**

Ingrid önskade höra vad som hänt med restantieprojektet som nämndes på föregående möte. Olof berättade att det kommit en rapport som behandlar åtgärder för de restantier som skapats under 2020. Rapporten har varit på remiss på bland annat enheten Insamling – Metadata som har hand om nationalbibliografin. Den har däremot ännu inte behandlats i ledningsgruppen.

Rapporten tar upp restantier för olika media, inte bara för tryckta monografier. Rapporten ser också till hela hanteringen ifrån mottagning till uppställning i magasin. Olof hänvisade till Nationalbibliografin i siffror 2020² som inte visar på en stor minskning. Förlagsutgivna publikationer och annat som ingår i nationalbibliografin har stort sett hunnits med, men annat som kommer till NB har blivit kvar och det finns oro för att det kommer att flyttas ner i magasin utan en grundnivå på metadata.

Harriet kompletterade med att det är ett stort problem för katalogisatorerna eftersom hyllorna i arbetsrummet nästan tagit slut. Det kräver mycket manuellt arbete. KB tittar nu på hur arbetsflödet för inkommande böcker skulle kunna förbättras och förenklas. Bättre grunddata från leverantörer undersöks också. Harriet menade även att även om nationalbibliografin inte var så eftersatt, så är annan utgivning som inte hunnits med ofta svårare att hitta och katalogisering av svensk utgivning i Libris är därför viktig.

- **Länkserverposter – tas inte bort**

Katja kommenterade den fråga Eva-Lisa ställt på föregående möte om huruvida det var OK att ta bort länkserverposter utan bestånd istället för att uppdatera den med stöd av en bättre importerad post. Katja påminde om att även om det inte för stunden fanns bestånd så skulle detta kunna ändra sig i fall något bibliotek skulle aktivera titeln i sitt länkserverflöde. Länkserverposten kommer inte att läsas in då eftersom den kommer att matchas in på ISBN och bedömas som dubblett. Den importerade posten kommer att sakna olika länkserver koder/taggar som den maskinella hanteringen av länkserverflöden bygger på, t.ex. olika körningar och städningar av länkserverflöden. Rekommendationen är att uppdatera länkserverposten

---

² [Nationalbibliografin](#) På sidan finns bland annat årgången 2020 samt beskrivning av vad som ingår.